

СИМВОЛ НА ВЯРАТА

БЮЛЕТИН НА ЦЕНТЪРА ЗА РЕЛИГИОЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ
"СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" ПРИ СТОЛИЧЕН ХРАМ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
ОФИЦИАЛЕН УЕБСАЙТ: www.symvol.org
Брой 28, 2 октомври 2016 година

Скъпи в Господа Иисуса Христа и посветени Нему православни духовници, монашестваци, братя и сестри, уважаеми читатели, търсещи Истината,

Този брой на „Символ на вярата” е посветен на темата за светостта – светостта на православната вяра, светостта на Православната Църква, светостта на светиите, израснали в нея. В светлината на православното учение за светостта ви предлагаме и размисли относно „канонизирането” от римокатолическата общност на т.нар. „майка” Тереза. Тук можете да прочетете:

- Светица ли е „майка” Тереза?
- Светостта е в Православието.
- Православен катехизис.
- Информация за храм „Св. св. Кирил и Методий” и неговите текущи дейности.

СВЕТОСТТА СВЕТИЦА ЛИ Е „МАЙКА” ТЕРЕЗА?

Един е Бог и никой не е по-славен от Него! Никой не е по-голям от Неговата Църква, която Той основа на Земята, за да пребивава пълнотата

(Снимка: GettyImages-Guliver)

на Неговата благодат сред нас, човечите, та да можем да се избавим от робството на греха и тленieto, за да се богоуподобим и спасим навек! Затова обективно ще анализираме факта на канонизацията на римокатолическата монахиня „майка” Тереза не според

личното си мнение или предпочитание, а според това, което ни учи Църквата Христова. Поставяме в кавички „майка”, тъй като така се наричат православните игуменки на манастири, каквато м. Тереза не е била. Условно ще ползваме и по-краткия израз – м. Тереза, както и понятието канонизация, когато последното се отнася до действията на Ватикана. Темата за състоялата се на 4 септември 2016 г. на пл. „Св.

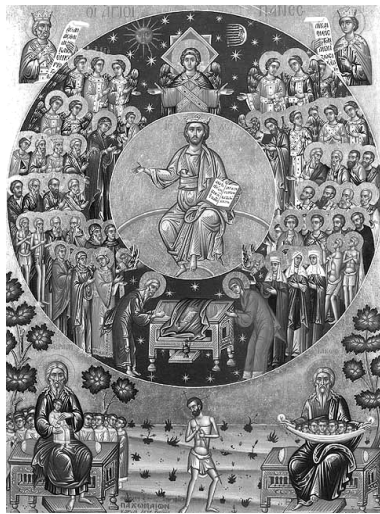
Петър” в Рим канонизация на „светицата от Калкута”, както и всяка друга канонизация, извършена от страна на римския папа, е от съществено значение за православните християни, тъй като в центъра ѝ всъщност стоят много ключови за спасението ни въпроси. „Що е Църква?”, „Що е святост?”, „Може ли да има истинска святост при еретиците?”, „Трябва ли да почитаме еретически „светии”?”, „Как да се спасим?” Ще анализираме канонизацията на м. Тереза в светлината на давания от Църквата отговор на всеки един от тези въпроси.

Неестествено и дори богохулно стои огромното изображение на м. Тереза НАД Разпятието (Рим, пл. „Св. Петър”, 4 септември 2016 г.)

1. ЩО Е ЦЪРКВА?

Църквата е установено от Единия Бог-Троица благословено общество, надхвърлящо времето и пространството, чиято Глава е Богочовекът Господ Иисус Христос и което е обединено от една и съща неизменна вяра – православната вяра. Църквата се ръководи от Божия закон – Священото Писание и Священото Предание, от едно

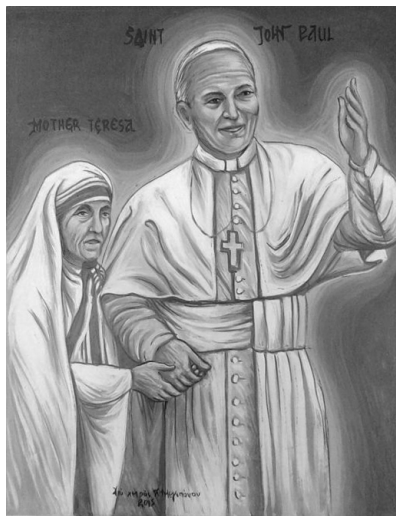

с в е щ е н о н а ч а л и е (църковна йерархия) и живее благодатно и единно чрез общо богослужение и едни и същи тайнства. Чрез тях върху вярващите се изливат даровете на Св. Дух, които преобразяват и осветяват членовете на Православната Църква, част от които достигат святост и биват прославени от Бога като светии. Троичният Бог е един. Глава на Църквата е Христос – отдаденият от Бог Отец за нашето спасение. Негов

Единороден Божий Син. В Църквата обитава и действа и третото Лице на Св. Троица – Бог Св. Дух. Св. апостол Павел пише: „Едно тяло сте и един дух, както сте и призвани към една надежда на вашето звание; един е Господ, една е вярата, едно е кръщенето, един е Бог и Отец на всички, Който е над всички, и чрез всички, и във всички нас” (Еф. 4:4-6). Щом Господ е един, само една може да бъде и Неговата Църква. И само в тази истинска Христова Църква може да се придобива святост.

Отгук изниква логичният въпрос – свята ли е м. Тереза от Калкута, щом не принадлежи към светата Православна Църква, а към римокатолицизма, който съвсем не е църква, а е еретическа християнска общност, пък било то и твърде многобройна? И след като римокатолицизмът е бил изобличен и осъден като опасна ерес още през 879-880 г. на Константинополския събор, може ли той да се счита за църква, а по-изявените му членове – за светии?

Посоченият църковен събор бил свикан при св. патриарх Фотий, от когото по-рано, през 864 г., при управлението на св. цар Борис-Михаил приемаме спасителната православна вяра. Съборът решил да бъдат осъдени веро-

„Светите” папа Йоан-Павел II и Тереза Калкутска

вите и каноничните отклонения на папството, което в онзи период, а особено активно днес, се стреми да разпространява и налага лъжеучението си, първенството и властта си по целия свят. В римокатолицизма има над 33 много сериозни отклонения от Православия, които са в разрез с казаното от апостола: „друга основа никой не може да положи, освен положената, която е Иисус Христос” (1 Кор.

3:11). Римската епископска катедра от 1054 г. официално и за съжаление трайно е отпаднала от Православната Църква.

Следователно римокатолицизмът е отсечен от живата Лоза – Христос и не може да принася добър плод. Тогава и м. Тереза, като ревностна последователка на римокатолическата ерес и като активна мисионерка на Ватикана е принесла мним плод на святост. Защото, който „не слуша Църквата, той не е син на Църквата. Който не е син на Църквата, за него Христос не е Пастир”, понеже такъв човек не слуша гласа Му и не изпълнява праведно волята Му [цит. Симфония по творенията на св. Тихон Задонски, с. 1083]. Впрочем, имаме свидетелство на римокатолически духовник, който сам потвърждава този тъжен факт, че когато си извън Църквата, душата ти е като пустиня. На 23 август 2007 г. в своя статия сп. „Тайм” цитира свещ. Михаел ван дер Пеет, който е бил като изповедник за м. Тереза. Той споделя, че през септември 1979 г. тя му написала в писмо следното: „Иисус има много специална любов за теб. Що се отнася до мен, тишината и празнотата е толкова голяма, че аз гледам и не виждам, слушам и не чувам – езикът се движи [в молитва], но не говори... Аз искам ти да се молиш за мен...” [http://time.com/4126238/mother-teresas-crisis-of-faith]

Нека се замислим – от какви духовници е била ръководена в своя житейски и духовен път и в своето социално служение м. Тереза? От канонични и благодатни епископи и свещеници или от неканонични ересарси (папи, кардинали и свещеници)? Негативните последствия от неправилното духовно ръководство и от изкривената вяра са закономерни, а множеството добри дела, дори да са налице, не могат да утолят жаждата по Живия Бог, да утешат сърцето и да въздигнат до святост. Защото „ереста е като смъртоносна зараза”, а „щастieto на християнина е да пребивава в Църквата” [Симфония..., с. 316 и 1082].

Има много религиозни общности по света, които сами себе си наричат „църква”, имитират йерархия, тайнства и чудеса, но Църквата Христова е „една, свята, съборна и апостолска” (9 чл. от православния Символ на вярата) и друга не може да има. През пролетта на 2016 г. Св. Синод на БПЦ-Българска Патриархия решително заяви: „Освен Светата Православна Църква не съществуват други църкви, а единствено ереси и разколи, и да се наричат последните „църкви” е богословски, догматически и канонически напълно погрешно” [http://bg-patriarshia.bg/news.php?id=199985]. Православната Църква единствена пази апостолското и светоотеческо учение неповредено и затова

само в нея можем да се осветим и спасим. В първо-свещеническата Си молитва Господ се моли за Своята единствена Църква и нейните верни чедата така: „Аз им предадох Твоето слово, и светът ги намрази, защото те не са от света, както и аз не съм от него. Не се моля да ги вземеш от света, но да ги опазиш от злото. Те не са от

Ликът на истинските преподобни (стенорис от Рилския манастир)

света, както и аз не съм от него. Освети ги чрез Твоята истина; Твоето слово е истина.” (Йоан 17:14-17)

2. ЩО Е СВЯТОСТ?

„Онзи притежава святост, който има жива вяра” [Симфония..., с. 768] и е вярно чедо в „Божия дом, който е църква на живия Бог, стълб и крепило на истината” (1 Тим. 3:15). Свят е този човек, който изповядва чистата православна вяра; който ненавижда ереста и греха, но не мрази еретиците и грешниците; който се подвизава според правилата на Църквата, но не се превъзнася, а се очисти чрез покаяние; който пребъдва в смиреност и се освещава чрез трепетното си участие в благодатните църковни тайнства; който има множество добри дела, но не тръби за тях и чака своята награда не от човеци, а от Господа. Свят е този, който е в състояние да каже за себе си, подобно на св. Йоан Рилски Чудотворец: „Аз, смиреният и грешен Иван, който не съм извършил никакво добро на земята...” [Завет на св. Йоан Рилски]. Свят е този човек, който до сетния си дъх се бори за Царството Божие, което е „*правда и мир и радост в Светаго Духа*” (Рим. 14:17).

Самият св. Йоан Рилски ни наставлява в своя Завет така: „преди всичко, завещавам ви да пазите светата вяра непорочна и незасегната от всякакво зломислие, както я приехме от светите отци, без да се отдавате на чужди и различни учения”. А тъй като в ереста няма смирение и тя нарушава вярата, в нея не може да има и Божия благодат. Нито може чрез духовник-еретик да придобиеш благословение и благодат от Бога. Така стигаме до друг риторичен въпрос: „Тереза, светицата от Калкута” опазила ли е вярата и от какви тайнства се е ползвала – от действителни и действени или от недействителни и безблагодатни? И ако не е била освещавана от Самия Христос в тайнствата на Православната Църква, как е съумяла да победи врага на нашето спасение – дявола - и да стане свята? По силата на какво м. Тереза бе канонизирана от римския папа Франциск I?

? - Заради „изрядната” ѝ вяра? Но пред Божието лице вярата на Тереза от Калкута е ерес. Св. Теофан Затворник пише: „Нито папистите, нито протестантите, нито англичаните (англиканите - бел. гл. ред.)... нямат истината Божия - истинската, чистата, пълната. Тя пребивава в едната истинска Православна Църква. Вярно е, че изпаднали в прелест, те самите мислят, че притежават истината, но тя е далече от тях. Папистите първи отпаднаха от истината, но смятат, че именно те я притежават”.

? – Заради „каноничното” ѝ поведение? Но м. Тереза има неканонично от гледна точка на Църквата поведение.

♦ В нейната биография, официално публикувана от Ватикана, пише, че на 10 септември 1946 г., докато пътувала във влака от Калкута, тя преживяла вътрешно „въдхновение”, което в следващите месеци било допълнено от множество видения. В тях Христос я призовал: „Ела и бъди Моя светлина” (???) „Той я помолил: „Аз не мога да вървя сам” (???) [http://www.vatican.va/news_services/liturgy/saints/ns_lit_doc_20031019_madre-teresa_en.html] Излиза, че Господ Исус Христос „имал нужда” от Тереза, за да се погрижи за бедните, болните, бездомните, изоставените и умиращите. [http://www.vatican.va/news_services/liturgy/saints/ns_lit_doc_20031019_madre-teresa_en.html] Не е ли това болна мистика?!

♦ В резултат на „откровенията” и след разрешение, дадено от Ватикана на 7 октомври 1950 г., м. Тереза създава и оглавява нов римокатолически орден – „Мисионери на благотворителността”. Папската псевдоцърква неслучайно поощрява този тип социално-благотворителна работа, защото знае, че тя е добра реклама за нея като институция и държава, за религиозните ѝ домогвания за повече и повече влияние в света. Освен това с подобни средства се прикрива липсата на

истинска благодат в римокатолицизма и общественото мнение се подработва положително чрез широкото афиширане на милосърдна дейност. Изначалната и основна мисия на Христовата Църква е да очисти сърцето на човека и да го освещава, а милосърдието е съпътстващо служение.

♦ В истинската Христова Църква няма ордени. Ватикана създава такива с цел те да бъдат емисари на папското влияние. През 1965 г. с декрет на папа Павел VI „Мисионери на благотворителността” прераства в „Международно религиозно семейство” с клонове по целия свят. Тереза от Калкута основава и организации като „Съработници на Майка Тереза” и „Болни и страдащи съработници” за сътрудничество с „хора от много вери и националности, с които тя сподели своя молитвен дух, простота, жертва и нейното апостолство на смирените трудове на любовта”, както пише в биографията ѝ [http://www.vatican.va/news_services/liturgy/saints/ns_lit_doc_20031019_madre-teresa_en.html].

„Видения”, орден, мрежа от организации, надконфесионалност... Ето как стигаме до **икуменизма** в разбиранията и поведението на новоканонизираната римокатолическа „светица”. **Икуменизмът е най-новата всеерес, възникнала преди около 100 години и проповядваща християнското обединение и любов. Но всъщност това обединение не е в истината, а е на безпринципна основа; не се разбира като завръщане към Православието, а представлява размишляване границите на Църквата и нейното вероучение.** „Православните икуменисти считат за крайъгълен камък на своето учение единството на църквата, или едната църква. Но в понятието „една” те влагат неправилен, изопачен смисъл, защото под „една църква” те разбират не само православните, но и инославните християни, т. е. еретиците.” [Архиеп. Серафим Соболев. Трябва ли Руската Православна Църква да участва в икуменическото движение? – авторът на този доклад, изнесен в 1948 г., бе прославен на 26 февруари 2016 г. от РПЦ и БПЦ-БП като светец с името св. Серафим Софийски Чудотворец].

♦ Църквата забранява съмолението и съслужението на православни миряни и духовници с християни от други вероизповедания и секти, както и с представители на други религии. „Десетото апостолско правило гласи: „Ако някой, макар и в къщи, се помоли с отлъчен от църковно общение, да бъде (и сам той) отлъчен”. А в 45-тото апостолско правило се казва: „Епископ, презвитер или дякон, който само се е молил с еретици, да бъде отлъчен; а ако им позволи да вършат нещо като свещенослужители на Църквата, да бъде низвергнат.” В своето тълкуване на това правило Смоленският епископ Йоан казва: „Правилата се стремят не само да запазят православните от заразата на еретическия дух, но да ги запазят и от безразличието към вярата и към Православната Църква, което лесно може да се появи от общуването с еретиците в областта на вярата. Такова положение ни най-малко не противоречи на духа на християнската любов и търпимост, който е отличителна черта на Православната Църква. Защото има голяма разлика между това да търпиш заблудилите се във вярата, като живееш с тях във външно гражданско общение, и това - да встъпваш безразборно в религиозно съприкосновение с тях, тъй като последното означава, че ние не само не се стараем да ги обърнем в Православието, но и самите се колебаем в него”. [Архиеп. Серафим Соболев. Цит. съч.].

Римокатолицизмът обаче поощрява икуменизма като личен мироглед, като политика и като обществена дейност. Ето защо и м. Тереза, като активна католическа мисионерка, има икуменическо мислене и осъществява целенасочено икуменически проекти. Тя присъства на езически религиозни церемонии – молитвени събрания на индуисти и сикхи, мемориални събития с религиозни елементи в чест на такива личности като Ганди, на ежегодната икуменическа молитвена закуска с американския президент на религиозни лидери във Вашингтон.

Например на 3 февруари 1994 г. м. Тереза даже е държала реч по време на поредната такава закуска, в която казва следното: „Тъй като сме се събрали тук, за да се помолим заедно, аз мисля, че би било красиво, ако започнем с молитва, която изразява много добре това, което Иисус иска от нас да направим като минимум. ... Ние специално дойдохме тук, за да се молим за мир, радост и любов.” [http://www.priests-for-life.org/brochures/mtspeech.html]

Такива послания звучат прекрасно, но подобна съвместна молитва предполага едновременно

молене към различни божества – християните се молят на Христос, индуистите – примерно на Кришна или Шива, Далай Лама – на някое тибетско-будистко божество, мюсюлманите – на своя Аллах, будистите – на Буда и пр. И с всички тях – „светицата” Тереза се моли на своя Иисус. Но това не ще да е Господ Иисус Христос, Който иска вярата ни да е твърда и безупречна и ние самите да сме като живи и крепки камъни в градежа на Църквата, на която „портите адави няма да ѝ надделаят” (Мат. 16:18). Сам Той, нашият Спасител,

М. Тереза с факела на „Пробега за мир” на нео-индуисткия гуру Шри Чинмой
(в индуизма огънят се счита за свещена проява на бог Агни)

изобличава компромисите с вярата и църковния живот: „понеже си хладък, и нито горещ, нито студен, ще те изблювам из устата Си” (Откр. 3:16), т.е. името на религиозния комформист няма да има място в ласкавата и милостива покана на Господа: „дойдете вие, благословените на Отца Ми, наследете царството, приготвено вам от създание мира” (Мат. 25:34). Вярата, в която има двоедушие и човекоугодие, земни амбиции, лукава толерантност, сантиментален плурализъм и безогледен икуменизъм, не ражда светии... Светиите живеят в истинската Христова Църква, чрез вярата в истинския Бог, вярата, която богоуподобява човешкия дух, а човешкото тяло украсява с нетление! Едната и единствена вяра (срв. Еф. 4:5).

И ето, че отново се налага да попитаме – защо бе канонизирана Тереза от Калкута?

? - Заради добрите ѝ дела? Такива тя със сигурност е имала, но добрите дела не са достатъчни, за да бъдеш прославен от Бога и канонизиран от човеците като светия. Освен това според Православната Църква милосърдието, добродетелите не подлежат на шумна медийна реклама. Замисляли ли сте се кой съвременен православен светец е награден с Нобелова награда за мир, както това се случва с м. Тереза през 1979 г.? Няма такъв случай. И това е закономерно, защото Православието не се толерира в днешния свят. А и светостта израства върху почвата на смирението. Светецът е този, в когото живее „скритият човек на сърцето в нетленната красота на кроткия и тих дух, което е драгоценно пред Бога” (1 Петр. 3:4). Къде просия великият св. Нектарий Егински Чудотворец (+1920) – на отдалечения и безводен гръцки остров Егина. Къде угоди на Бога св. Серафим Соболев Софийски Чудотворец (+1950) – в мъничката България, в малкия руски храм, духовно далеч от светската суета. Къде просия св. Паисий Светогорец (+1994) – в малко гръцко манастирче в с. Суроти (до Солун)...Безчет са хората, на които светиите са помогнали

и продължават да помагат! Кой може да изброи числото им? Кой може да оцени значението на тяхната дивна помощ! И можем ли с думи да изразим своята благодарност за това, че Божиите светии отглеждат за спасение и незримо ръководят най-ценното в нас – нашите души?! Нека възкликнем със св. ап. Петър: „Благословен да бъде Бог и Отец на Господа нашего Иисуса Христа, Който по голямата Си милост, чрез възкресението на Иисуса Христа от мъртвите, ни възроди за жива надежда, за наследство нетленно, чисто, що не увяхва, съхранено на небесата” за нас (1 Петр. 1:3).

А най-първа и благодатна сред светиите е св. Богородица, останала тиха и почти безмълвна в Свещ. Писание, но чиято мощна закрила ние чувстваме всеки ден, неизброими свидетелства за което Църквата съхранява в своя летопис и Свещено Предание. Точно поради това още по-неприемливи изглеждат смелите и подвеждащи изображения на м. Тереза с младенец в

прегръдките ѝ, срамно и неуспешно наподобяващи богородичните икони.

Дали м. Тереза е светица или по-скоро знаменитост...? Нека отново за кратко се върнем към добрите ѝ дела. **По отношение на милосърдната ѝ дейност има и множество основателни критики.** Ще изброим само някои обективни данни, тъй като не желаем да бъдем ниции съдници:

На 26 август 2016 г. в-к „Ню Йорк Таймс“ публикува позицията на индийския лекар д-р Чатерджи. След многобройни наблюдения върху дейността на ордена и след редица посещения в „Домовете на смъртта“ (това е тяхно официално название) по времето на м. Тереза, той забелязва множество сериозни недостатъци в полагащите грижи за нуждаещите се. Ужасна хигиена; многократно използване на едни и същи спринцовки и игли – при това за различни хора; даване на остарели лекарства (произведени преди 10 или дори 20 години); съдове, в които болните са принуждавани да се изхождат един другиму пред очите поради липса на санитарни възли... Д-р Чатерджи долавя в работата на ордена и в нагласата на м. Тереза един особен и нездрав „култ към страданието“ [[http://www.nytimes.com/2016/08/27/world/asia/mother-teresa-critic.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FMother%20\(Mother\)&action=click&contentCollection=times-topics®ion=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=8&pgtype=collection&_r=0](http://www.nytimes.com/2016/08/27/world/asia/mother-teresa-critic.html?rref=collection%2Ftimestopic%2FMother%20(Mother)&action=click&contentCollection=times-topics®ion=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=8&pgtype=collection&_r=0)].

За същите проблеми в дейността на „Мисионерите на благотворителността“ пишат и канадските учени Серж Лариве, Женевиер Шенар и Карол Сенешал. Те коментират, че адекватна лекарска грижа в заведение на м. Тереза почти липсвала и че рядко се давали аналгетици за смекчаване на силната болка. [Larivée, Serge; Carole Sénéchal; Geneviève Chénard. "Mother Teresa: anything but a saint...". Université de Montréal, 2013.] „Майка“ Тереза смятала, че не е нужно да се търсят начини за настаняването на страдащите при подобри условия, защото сам Христос бил жаден, гладен, гол и умиращ на кръста. И болните трябвало да страдат като Него на кръста. В страданието можело да се възвисим... И Православната Църква учи, че не бива да роптаем, а търпеливо да се смиряваме пред Божията воля, когато ни застигнат болести и беди. Но по никакъв начин Църквата не оправдава събирането на огромни финансови средства, на милиони долари за настаняване, хранене, лечение и погребване, които често не достигат до самите нуждаещи се.

Английският журналист и литературен критик с антикатолически възгледи Кристофър Хитчънс е друг активен опонент на състоялата се канонизация на м. Тереза. Според него намерението ѝ не е било да помага на хората и тя лъжела дарителите на ордена ѝ за употребата на техните дарения. „Светицата“ от Калкута нямала за цел борбата с и преодоляването на бедността. Кристофър Хитчънс цитира самата м. Тереза, която в

личен разговор му казала: „Аз не съм социален работник. Аз не го правя поради такава причина. Аз го правя за Христос. Правя го за църквата“ [“The Debate over Sainthood” (11 February 2009). CBS News. Retrieved 29 May 2011]. Мнението на м. Тереза за страданията на презрените от обществото контрастира на ползването от нейна страна на висококвалифицирана медицинска помощ, когато самата тя се сблъсква със сериозни сърдечни проблеми.

Всичко това е повод пред Ватикана да има и протестиращи с плакати, върху които е написано: „ЛЪЖЛИВА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ Само 7 % отиваха за благотворителност ФАЛШИВИ „БОЛНИЦИ“ Нехигиенични смъртоносни дупки КРИМИНАЛНА МРЕЖА \$ от диктатори / крадци КРАЖБА НА ХИНДУ ДУШИ Кръщения на мъртви в леглото“.

? – Други противоречиви черти в личността на м. Тереза и нейната дейност: Омраза към славяните заради убийството на баща ѝ Никола Бояджиу, който бил отявнен албански националист. Той бил премахнат през 1919 г. по време на атака срещу сръбско село, в която сам участвал. Той бил член на нелегална организация, чиято цел било прочистването на Скопие от „славяните-окупатори“ (визират се македонците, сърбите и българите) и присъединяването на града към Албания. Кръщаване на болните и умиращите в римокатолицизма чрез полагане върху главите им на мокра кърпа и произнасяне на съответни молитви. М. Тереза се бори срещу абортите, но подкрепя насилственото стерилизиране на бедните индийци от правителството на Индира Ганди, и пр. [<http://tanya-mass.livejournal.com/3359476.html>]

? – Има изтекли данни и за бесовско обсебване на м. Тереза, докато била на лечение в болница в последните дни на нейния живот. Изпаднала в буйство и сама поискала върху нея да бъде извършен екзорсиски ритуал за изгонване на демони (отново напомняме, че в римокатолицизма няма благодат, поради което духовната полза от вярата и богослуженията се изгубва за човека). [<https://web.archive.org/web/20061217202014/http://archives.cnn.com/2001/WORLD/asiapcf/south/09/04/mother.theresa.exorcism/index.html>]

? – Ватикана изтъква в полза на канонизацията на м. Тереза наличните в римокатолическите архиви няколко свидетелства за чудеса, извършени „по молитвите“ на м. Тереза.

ГОСПОДИ, ПОМИЛУЙ!

ПРАВОСЛАВЕН КАТЕХИЗИС

Владимирската св. Богородица

За да дооформите своето разбиране на разглежданите проблеми и за ваша духовна полза по-долу публикуваме статията на свещ. Йоан Карамихалев за светостта и светиите в Православната Църква.

НЕТЛЕННИ ОБРАЗЦИ НА СВЯТОСТ

Светостта е също толкова многообразна, колкото и човешката индивидуалност. Подвигът на светостта винаги има индивидуално-творчески характер. Църквата познава различни ликове на святост или духовни образи на спасението: праотци, пророци, апостоли, мъченици, светители, вселенски учители, преподобни монаси, воители и царе, лечители и безсребреници, и този списък, разбира се, съвсем не е изчерпателен; различните епохи откриват наред с преди съществувалите и свои ликове на святост.

Може да се каже, че историята на Църквата най-дълбоко се разкрива в светлината на историята на светостта. Всеки исторически период най-ярко се отразява в определен тип (лик) святост. Историята на Църквата на земята започва от този момент, когато Господ обещава на хората идването на Спасителя, дава обещание за появата на велик народ, в чиято среда ще се роди Христос. Хората, които са приели тези обещания, съставляват лика на праотците. Те са ветхозаветни светци, почитани от Църквата като изпълнители на волята Божия преди новозаветната епоха. **Праотците** са предци на Иисус Христос по отношение на човешката Му природа и като Негов първообраз участват в историята на спасението. Към праотците се отнасят преди всичко ветхозаветните патриарси, към тях спадат и праведните богоотци Йоаким и Анна, както и праведният Йосиф, обручникът на св. Богородица.

Минава време и на историческата сцена се появява нов народ, носещ на себе си печата на богоизбраност.

Но когато еврейският народ забравял истинския Бог, Той изпращал при него Своите **пророци**, които призовавали народа към покаяние и обръщане към Господа, за което търпели унижения и мъчения от своите съплеменници. Пророците, почитани от Църквата като предвестници на волята Божия, предrekli идването на Спасителя.

Тези хора, които оставили всичко и последвали Спасителя по време на Неговия земен живот, съставляват лика на светите **апостоли**. Именно те проповядвали Евангелието на целия свят и всички, освен св. Йоан Богослов, мъченически загинали заради своята проповед.

Проповедта на апостолите открива първата епоха от църковната история. Почти всички светци от първите три века след Рождество Христово са **мъченици**. Тяхната вяра била толкова дълбока, че даже страхът пред нечовешките мъчения не могъл да поколебае тяхната любов към Спасителя. „Мъченик“ (на гр. *martyr*) означава свидетел. Мъчениците станали свидетели пред целия свят за истинността и силата на новия път на живот, който възвестил Господ Иисус Христос. Мъчениците са били елитът на християнското общество; те били по живот най-добрите християни, най-искрено вярващи и духовно издигнати сред другите. Онези от мъчениците, които били подлагани на особено жестоки мъчения, Църквата нарича **великомъченици**. По-известни сред тях са св. Георги Победоносец, св. Димитрий Солунски, св. Мина и др. Църковните йерарси, които са просияли като мъченици,

Църквата почита като **свещеномъченици**. Сред тях са св. Харалампий, св. Климент Римски, св. Дамаскин Габровски и др. **Преподобномъченици** се наричат мъчениците из редовете на подвижниците и монасите. Такива са св. Параскева Римлянка, св. Игнатий Старозагорски, св. Лука Одрински и др.

По време на гоненията голям брой християни били измъчвани, но не били умъртвени. Те се наричат **изповедници** заради мъжественото изповядване на вярата си в Христа. По време на иконоборческата ерес също имало много изповедници, някои от които били дамгосвани с нажежено желязо по лицата. Изповедници на вярата имало и в XX век в Русия по време на комунизма. Влика на изповедниците са преп. Максим Изповедник, св. Теофан Изповедник, св. изповедник Лука, архиепископ Кримски, и др.

Кръвта на мъчениците станала тези семена, от които израснала Църквата, но тяхната самоотверженост и твърдост имали и друго неочаквано последствие - езическата държава, могъщият и горд Рим не само признава на християните право на съществуване, но променя своите собствени духовни основи и се отрича от езичеството. Християнството става държавна религия, а заедно с това придобива, така да се каже, престижност в очите на основната маса граждани. Започва се стремително осветскостяване на Църквата, отслабване напрегнатостта на есхатологичните очаквания. И тогава мнозина християни отиват в пустинята, по-далече от шумните градове, и там основават манастири, които започват да притеглят към себе си религиозно най-чувствителните хора. Прославените в християнския подвиг отшелници и аскети съставили още една категория светци - **преподобните**. Между отшелниците от древно време особено се прочули някои **стълпници**, които пребъдвали в непрестанна молитва до края на живота си, на върха на някоя кула или на нарочно изградени стълбове, на пространство, колкото да могат да се поберат. По-известни от тях са св. Симеон Стълпник, св. Даниил Стълпник и преп. Алипий Стълпник. Някои монаси ставали доброволни **затворници**. Имало случаи, когато те били зазидани в тесни помещения с малко прозорче, през което само да влиза въздух и да може да им се подава храна. Такъв е бил руският епископ св. Теофан Затворник. През всички времена е имало преподобни мъже и жени сред всички християнски народи. У нас най-почитани са св. Йоан Рилски и св. Петка.

Както до него, така и след Медиоланския едикт (313 г.) Църквата прославяла много **светители** епископи, възглавяващи отделни църковни общини, приели върху себе си бремето на пастирството и учителството. Особено известни са т. нар. Трисветители: св. Василий Велики, св. Григорий Богослов и св. Йоан Златоуст. Някои светители се отличили особено като разпространители на християнството, напр. св. Григорий Неокесарийски чудотворец. Други били ненадминати проповедници, като св. Йоан Златоуст. Трети се изявили като пламенни защитници на православия срещу еретиците, като св. Атанасий Александрийски. Четвърти оставили ярка следа в църковния живот като отлични организатори, например св. Василий Велики, св. Григорий Двоеслов и др. Пети давали пример с

живота си и на клирици, и на миряни как трябва да живеят като християни, напр. св. Николай Мирликийски, когото Църквата възпява като "правило на вярата, образец на кротост, учител на въздържание" и т. н.

Отци на Църквата се наричат всички онези клирици, които са се отличили със святост на живота и с православното си учение, те са тези, които са взели дейно участие във вселенските или поместните събори; тези, които са се борили срещу ересите, стоели са начело в борбата за Православия; тези, които правилно са изтълкували Священото Писание и са систематизирали учението на Църквата.

Църквата е прославяла и много християнски политически деятели. Светите благоверни князе и царе, които не са се съобразявали с политическата конюнктура и без да се страхуват, че могат да загубят влияние и власт, на първо място са поставили служението на Църквата и живота по Божиите заповеди. Много от тях Църквата нарекла **равноапостолни**, тъй като техният живот се състоял в разпространение и утвърждаване на християнството. Такива са св. Константин и Елена, св. Нина, въвела християнството в Грузия, св. цар Борис-Михаил Покръстител, св. княз Владимир, покръстител на Русия и др. Църквата величае като равноапостолни и тези лица, които са посветили живота си, за да просвещават с истините на християнството цели народи и обширни области, напр. светите славянски просветители Кирил и Методий, св. Григорий, просветител на Армения и др.

Някои хора, надарени с Божия благодат, без да са заемали ръководни места в църковния живот, без да са се отличили видимо с някакви подвизи на аскетизъм, също достигнали до такова съвършенство в религиозно-нравствения си живот, че още приживе техни съвременници съзирали светия им живот и се вдъхновявали от тях. Мнозина такива Божии угодници Църквата е канонизирала за светци, напр. Алексей, човек Божий, св. Йоан Кронщадски. Сред тях челно място заемат и т. нар. **старци** изпитани в духовния живот подвижници, които като победители в борбата с греховните си наклонности и страсти, както и поради пълното си предаване в ръцете на Бога, са станали авторитетни учители и ценни ръководители в духовния живот за по-младите монаси. По-известни от тях са св. Серафим Саровски, св. Амвросий Оптински, св. Силуан Атонски и др.

Не всички светци са известни на света, съществуват и такива, които Господ държи в неизвестност. Затова има празник, посветен на **Всички светии**, когато се чества паметта на всички светии в тяхното единство, не само на прославените, но и на непрославените.

Всеки ден от църковния календар е осветен от паметта на светците, на които в богослуженията се отдава особена молитвена почит. Житията на светиите представляват неограничен източник на наизидание и пример. Светците никога не свършват в Църквата, както не свършва и благодатта на Светия Дух, и човешкият подвиг на вярата и любовта.

Източник: <http://www.pravmladeji.org/node/441>

ТЕХНИТЕ МОЛИТВИ ДА ИМАМЕ!!!

ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
1202 София, ул. „Г. Вашингтон“ 47
Тел. 02 /983 14 85
Официален уебсайт: www.symvol.org

Храмово духовенство:

Негово Високоблагочестие иконом Александър В. Георгиев – предстоятел на храма и
председател на църковното настоятелство
Негово Благовещество свещ. Силиян Табаков
Негово Благовещество свещ. Методий Корчев

ДАРЕНИЯ
за храм „Св. св. Кирил и Методий“
Банкова сметка:
IBAN BG07UNCR70001520521504

Заповядайте на откритата ни беседа на тема:

МИСИЯТА НА ПРАВОСЛАВНАТА ЦЪРКВА В СЪВРЕМЕННИЯ СВЯТ
Лектор: *свещ. Владимир Дойчев, столичен храм „Въведение Богородично“*
Беседата ще се проведе в Лекционната зала на Енорийския център
при храм „Св. св. Кирил и Методий“, ет. 1
6 октомври (четвъртък) 2016 г. - 18,30 ч.
ВХОД СВОБОДЕН

КУРСОВЕ ПО ПРАВОСЛАВИЕ за възрастни

За учебната 2016 - 2017 година записването е от 25 май до 25 октомври 2016 г.
Преподавател: *д-р Десислава Панайотова*, моб. 0878 44 54 57 и 0889 99 39 80
Г р у п и :

1. Въведение в Православието
2. Стар Завет
3. Нов Завет
4. Св. отци – I част.

ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
ХРАМОВА БИБЛИОТЕКА

Над 3 000 тома в различни категории.
Работно време: Понеделник/Сряда/Петък: 11:30-13:30/16:00-18:00
Неделя: 10:30-14:30; За информация: 0878 394 801

За храм „Св. св. Кирил и Методий“ настоящия брой на бюлетина „Символ на вярата“ подготвиха:
Д-р Десислава Панайотова – директор на ЦРИК „Св. св. Кирил и Методий“, автор на водещата
статия и гл. редактор на „Символ на вярата“.

Красимир Георгиев - предпечатна подготовка, Издателски център „Св. св. Кирил и Методий“